

Voortgang CO₂-Prestatieladder

Het is al weer een half jaar geleden dat de gemeente Harderwijk het certificaat van de CO₂-Prestatieladder mocht ontvangen. Met dit bericht praten we je bij over de voortgang om het inzicht te verbeteren in energiestromen en de kansen om CO₂ te reduceren.

Plan voor een aardgasvrij stadhuis

Er is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor een aardgasvrij Stadhuis. De huidige opwekkers van warme en koude energie zijn nog niet aan vervanging toe. Vroegtijdige vervanging betekent desinvestering. En dat is niet wenselijk. Het is dus van belang om of gebruik te maken van een natuurlijk vervangingsmoment of aan te haken bij grotere ruimtelijke ontwikkelingen zoals Waterfront fase III. Bij Waterfront fase III wordt mogelijk een warmtenet aangesloten met warmte- en koudeopslag met regeneratie door middel van oppervlaktewater. Onderzoek naar deze verschillende opties is nog gaande.

Slimme meters

Om het inzicht in het energieverbruik te verbeteren, worden slimme meters voor grootverbruikers in ons gemeentelijke vastgoed geplaatst. Denk hierbij aan het stadhuis of sportcomplex de Sypel. Voor het opstellen van de halfjaarlijkse footprint heeft dit voor een groot deel een accuraat inzicht gegeven. Maar wij zijn er nog niet, want de kleinverbruikers van het vastgoed moeten ook nog slimme systemen krijgen. Daarom is een footprint voor een deel opgesteld op basis van halfjaarlijkse schattingen. Wij streven ernaar dat bij het opstellen van de volgende halfjaarlijkse footprint dit op basis van alleen maar slimme meters te kunnen doen.

Energiemanagement dashboard

In the Community of Practice (CoP) van het Gelders Energie Akkoord (GEA) voor de CO₂-Prestatieladder is inspiratie opgedaan om een energiemanager dashboard te ontwikkelen waar op periodieke basis de footprint wordt gepresenteerd. De komende tijd wil de gemeente Harderwijk deze mogelijkheden ook onderzoeken.

Inbreng medewerkers

Rond de certificering zijn medewerkers uitgenodigd ideeën in te brengen om de organisatie te verduurzamen. Het beste idee was om koffiebekers te hergebruiken en computerschermen uit te doen bij weggaan. Binnenkort komt een toepasselijk ontwerp op de koffiebekers te staan. (zie de afbeelding hieronder).

Biobrandstoffen, blauwe diesel of toch waterstof?

In de "reductiemaatregelenlijst" is opgenomen om onderzoek te doen naar biobrandstoffen, blauwe diesel of waterstof. Wij zijn nu bezig met een oriëntatie naar mogelijkheden om zware voertuigen te laten rijden op één van de duurzamere brandstoffen.

Elektrische auto's en handmaterieel

Wanneer een personenauto of handmaterieel aan vervanging toe is dan vervangen wij deze door een elektrische variant. Onlangs is ook binnen Meerinzicht een nieuwe elektrische auto aangeschaft.

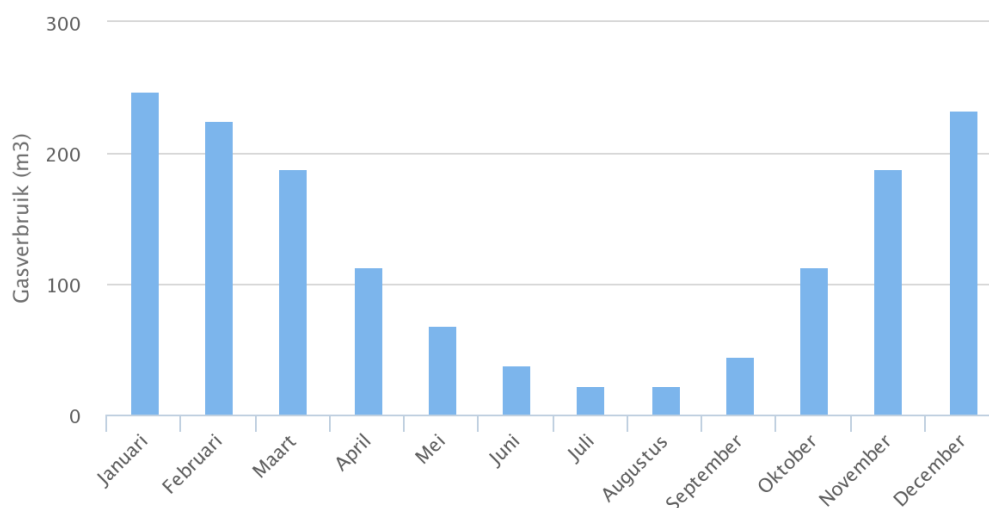
Hoe staat de organisatie ervoor?

Wij hebben de CO₂-footprint over het eerste half jaar van 2019 berekend. Ons gas en elektra verbruik is deels gebaseerd op schattingen. Waarschijnlijk valt door deze schattingen de halfjaarlijkse footprint hoger uit dan dat het daadwerkelijk zou zijn. De grafiek onder de tabel laat ook zien dat het eerste half jaar gasverbruik voor Nederlandse huishoudens hoger is dan het tweede deel van het jaar. De overige categorieën zijn wel accuraat. Hierbij valt op dat het dieselverbruik van het wagenpark behoorlijk hoog is voor een half jaar. Wij gaan nog verder uitzoeken wat de oorzaak is en zetten actief in op zuiniger verbruik.

CO ₂ -Footprint	2018	2019-1
Gasverbruik	1057	760
Elektraverbruik	-	-
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	152,5	98,7
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	16,6	8,1
Brandstofverbruik wagenpark (CNG)	5,1	2,7
Brandstofverbruik materieel (diesel)	116,2	60,5
Brandstofverbruik materieel (benzine)	7	3,5
Smeermiddelen	3	2,3
Propan	2,6	1,5
Zakelijke kilometers - privé auto's	16,3	13,9
Zakelijke kilometers - openbaar vervoer	-	-
Totaal tCO₂	1376,3	951,2

Gasverbruik per maand

O.b.v. 1.500 m³ per jaar

Bron: Essent (19-11-2019). <https://www.essent.nl/kennisbank/energie-besparen/inzicht-in-verbruik/gemiddelde-gasverbruik>